

רשומות

דיני מדינת ישראל

נוסח חדש

28 באפריל 1971

18

ג' באייר תשל"א

ספר

421

מקודת הראיות [נוסח חדש]. תשל"א—1971

התוכן

סעיפים

		פרק א':
	עדות שבעל-פה	
8—1	סימן א': הנמנת עדים וכשרותם	
12—9	סימן ב': עדות על אמרות	
14—13	סימן ג': עדות מחוץ למדינה	
	עדות שבכתב	פרק ב':
17—15	סימן א': תצהירים	
19—18	סימן ב': שבועות	
28—20	סימן ג': עדות של מומחים ועובדי הציבור	
34—29	סימן ד': תעודות ציבוריות ונכריות	
39—35	סימן ה': רשומות בנקאיות	
42—40	סימן ו': העתק צילומי	
43	סימן ז': תעודה גושנה	
52—44	ראיות חסויות	פרק ג':
57—53	משקלן של ראיות	פרק ד':
60—58	שונות	פרק ה':
	תוספת ראשונה	
	תוספת שניה	

פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 •

פרק א': עדות שבעל-פה

סימן א': הזמנת עדים וכשרותם

סמכות להזמין עדים	1. (א) מותר להזמין כל אדם ליתן עדות שהיא קבילה ושייכת לענין; והוא, כשאין הוראה אחרת בפקודה זו.
(ב) בית המשפט רשאי, לפי שיקול דעתו, לסרב להוציא הזמנה אם אין בה צורך או אם ראה שנתבקשה למטרה שאיננה גילוי האמת.
הכל כשרים להעיד	2. הכל כשרים להעיד בכל משפט, בכפרף לאמור בסעיפים 3 ו-4, ואין אדם פסול להעיד מפני שהוא בעל דין בתובענה אזרחית, או מתלונן או נאשם במשפט פלילי, או מפני שהוא מעבידו, עובדו, בן זוגו או קרובו של התובע, המתלונן, הנתבע או הנאשם, או מפני שהורשע או נושא עונש על עבירה.
סייג לעדותם של בני זוג	3. במשפט פלילי אין בן זוג כשר להעיד לחובת בן זוגו, ואין כופים אותו להעיד לחובת אדם המואשם יחד עם בן זוגו בכתב אישום אחד.
סייג לעדותם של הורה וילד	4. במשפט פלילי אין הורה וילד כשרים להעיד האחד לחובת משנהו, ואין כופים אחד מהם להעיד לחובת אדם המואשם יחד עם משנהו בכתב אישום אחד.
אין סייג לעדות על אלימות	5. הסייגים שבסעיפים 3 ו-4 לא יחולו במשפט פלילי על עבירה של חבלת גוף או של אלימות, לרבות משפט על נסיון לעבור עבירה כאמור.
עדות לזכות בן משפחה-ראיה לחיבה	6. נקרא בן זוג להעיד לזכות בן זוגו, או נקרא הורה או ילד להעיד זה לזכותו של זה, חזא העדות, בין בחקירה ראשית ובין בחקירה שכנגד מטעם התביעה, כשרה לשמש ראיה להוכחה אשמתו של הנאשם.
עדות לעצמו או ליריבו	7. במשפט אזרחי יכול בעל דין להעיד לעצמו או להיות מוזמן להעיד ליריבו.
הגדרות	8. בסימן זה, "ילד" - לרבות מאומץ, ו"הורה" - לרבות מאמץ.

סימן ב': עדות על אמרות

אמרה עד בעת ביצוע עבירה	9. עדות על אמרה שנאמרה בשעה שנעשה, לפי הטענה, מעשה עבירה, או בסמוך לפניו או לאחריו, והאמרה נוגעת במישרין לעובדה השייכת לענין, חזא קבילה אם אמר אותה אדם שהוא עצמו עד במשפט.

* נקבע בוועדה: החוקה חוק ומשפט של הכנסת ביום כ"ח באדר תשל"א (25 במרס 1971) לפי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948. נוסח חדש זה בא במקום שתי אלה:
(1) פקודת העדות: חוקי א"י, כרך א', פרק כ"ד, עמ' 650; ע"ר 1940, חוס' 1 מס' 1052, עמ' 189; ע"ר 1946, חוס' 1 מס' 1502, עמ' 18; ע"ר 1947, חוס' 1 נוס' 1563, עמ' 29; ס"ח תשי"א, עמ' 10; ס"ח תשי"ד, עמ' 106; ס"ח תשט"ו, עמ' 10; ס"ח תש"ך, עמ' 99; ס"ח תשכ"ה, עמ' 182; ס"ח תשכ"ח, עמ' 192; ס"ח תשכ"ט, עמ' 17; תשל"א, עמ' 65;
(2) פקודת השבועות, 1938; ע"ר 1936, חוס' 1 מס' 623, עמ' 230; ע"ר 1943, חוס' 1 מס' 1301, עמ' 28. הצעת הנוסח לפקודת האמורות פורסמה בהג"ח 23, עמ' 499 ועמ' 511.

10. עדות על אמרה שאמר אדם שנעשה בו, לפי הטענה, מעשה אלימות, והאמרה נוגעת לאותו מעשה או לנסיבות-לואי שלו, תהא קבילה אף אם האדם שאמר אותה אינו נוכח בעד ואף אין להביאו למשפט משום שהוא נפטר או תשוש או חולה או נעדר מן הארץ, ובלבד שנתקיימה באותה אמרה אהת מאלה:

רה של קרבן
זכות

(1) היא נאמרה בשעת מעשה האלימות, או בסמוך לאחריה, או לאחר שהיתה לו ההודמנות הראשונה להתאונן עליו;

(2) היא נוגעת למעשה האלימות לפי סדר האירועים עד כדי היותה חוליה בשלשלת הנסיבות הקשורות במישרין לביצוע העבירה;

(3) היא נאמרה בשעה שהוא היה גוסס, או האמין שהוא גוסס, בעקבו של מעשה האלימות.

11. אמרתו של נאשם מותר להוכיח בעדותו של אדם ששמע אותה; נרשמה האמרה בכתב והנאשם התם עליה או קיים אותה באופן אחר, מותר להוכיחה בעדות על כך ממי שהיה נוכח באותו מעמד.

כח אברה של
ס

12. עדות על הודיית הנאשם כי עבר עבירה, תהא קבילה רק אם הביא התובע עדות בדבר הנסיבות שבהן ניתנה ההודיה ובית המשפט ראה שההודיה היתה חפשית ומרצון.

דיה

סימן ג': עדות מחוץ למדינה

13. (א) לסי בקשת בעל דין במשפט אזרחי רשאי בית המשפט, אם נראה צורך בכך למען הצדק ולפי התנאים שהורה עליהם, לצוות שעד או כל אדם אחר יתקרב בתצהיר על ידי אדם פלוני ובמקום פלוני שמתוץ לתחום שיפוטו של בית המשפט, ורשאי בית המשפט ליתן הוראה בכל דבר הכרוך באותה חקירה, כפי שייראה סביר וצודק, ורשאי הוא להתיר לכל בעל דין להגיש את פרוטוקול העדות כראיה באותו משפט.

דיית עדות
ל ירי שלוח
הכסת אורחי

(ב) אדם שהורו לו לערוך חקירה כאמור רשאי להשביע ולערוך דו"ח מיוחד לבית המשפט בדבר החקירה ובדבר התנהגותו של כל עד או אדם אחר בה או בדבר היעדרו ממנה, ורשאי בית המשפט להורות על כל הליך וליתן כל צו כפי שייראה לו צודק.

14. על אף האמור בחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965, מקום שנגבתה עדות מחוץ לתחום שיפוטם של בתי המשפט בישראל, מכוח כל אמנה, הסכם או דין, לצורך הליך פלילי בישראל, רשאי בית המשפט להתיר שפרוטוקול העדות שניתנה כאמור יוגש כראיה במשפט, ובלבד שבית המשפט ראה להנחת דעתו שיש סיבה מספקת להיעדרו של העד שהעיד לפי הפרוטוקול וכי לנאשם או לעורך דינו ניתנה הזדמנות לחקור את העד חקירה שכנגד בשעה שנגבתה העדות.

דוח מחוק
מדינה במשפט
לילי

1 ס"ח תשכ"ה, עמ' 161.

פרק ב': עדות שנכתב

סימן א': תצהירים

15. (א) מקום שמותר לאדם על-פי דין, או שנדרש אדם, להוכיח דבר על-ידי תצהיר בכתב, בשבועה או בהן צדק, יהיה תצהירו בכתב ראיה כשרה, אם הוזהר המצהיר כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לענשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן.
- (ב) האזהרה לפי סעיף קטן (א) תינתן, ונתינתה תאושר על פני התצהיר, על-ידי אחד מאלה:
- (1) שופט;
 - (2) דיין בבית דין דתי;
 - (3) היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה, פרקליטי מחוז, פרקליטי גפה, דסגני פרקליט המדינה ופרקליטי המחוז ועוזריהם;
 - (4) עורך-דין;
 - (5) ראש רשות מקומית;
 - (6) אדם אחר שהסמיכו לכך שר המשפטים.

16. לענין סעיף 120 לפקודת החוק הפלילי, 1936², דין תצהיר שנעשה לפי סעיף 15 כדין הצהרה בשבועה.

17. (א) הוראות סעיף 15 אינן גורעות מכוחו של בית המשפט לצוות כי המצהיר יחקר בבית המשפט, ובית המשפט ייעתר לבקשתו של בעל דין לצוות על כך; לא התייצב המצהיר, רשאי בית המשפט לפסול תצהירו מלשמש ראיה.
- (ב) נתברר לבית המשפט, שבקשתו של בעל דין לחקור מצהיר בבית המשפט באה לשם קנטור או מתוך קלות דעת, רשאי הוא להטיל על המבקש את הוצאות החקירה.

סימן ב': שבועות

18. "רשם", לענין פקודה זו -- מי שנחמנה להיות רשם או סגן רשם על פי סעיף 30 לחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957³.
19. רשם או שופט בית משפט שלום רשאי -- לכל ענין שאין לגביו הוראה על כך בחיקוק אחר -- להשביע אדם, או לקבל ממנו תצהיר, אם --
- (1) הדבר נדרש לבית משפט או לענין אחר בישראל, או לבית משפט או לרשות מסמך מחוץ לישראל;
 - (2) האדם חייב שבועה או תצהיר;
 - (3) האדם רוצה למסור הודעה בשבועה או בתצהיר;
 - (4) האדם רוצה לערוך בפניו מסמך שעריכתו מחייבת שבועה או תצהיר.

² ע"ר 1936, תוס' 1 מס' 652, עמ' 263.
³ ס"ח תשי"ז, עמ' 148.

סימן ג': עדות של מומחים ועובדי הציבור

20. בית המשפט רשאי, אם אין הוא רואה חשש לעיוות דין, לקבל כראיה, בכתב, חוות דעתו של מומחה בשאלה שבמדע, שבמחקר, שבאמנות או שבידיעה מקצועית (להלן – חוות דעת), ותעודה של רופא על מצב בריאותו של אדם (להלן – תעודת רופא).
21. חוות דעת ותעודת רופא שנעשו בישראל חוקה שהחתימה המופיעה בהן נכונה, כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר.
22. לא יקבל בית משפט כראיה חוות דעת או תעודת רופא שנעשו מחוץ לישראל, אלא כשיש עליהן אישור של נציג קונסולרי או דיפלומטי של ישראל –
- (1) שהחתימה על חוות הדעת או תעודת הרופא ראויה לאמון;
- (2) שלפי חוקי המקום שבו נעשתה חוות הדעת או תעודת הרופא צפוי למומחה או לרופא עונש על דברי שקר הכלולים בהן.
23. בית המשפט רשאי, אם אין הוא רואה חשש לעיוות הדין, לקבל כראיה תעודה על דבר שנרשם במסמך רשמי; התעודה תהא חתומה בידי עובד הציבור שעשה את הרישום או את המעשה או קיבל את הידיעה שנרשמה, ואם אין הוא עוד באוחזו שירות – בידי האחראי על היחידה שבה עבד.
24. (א) חוות דעת, תעודת רופא ותעודת עובד הציבור ייערכו לפי הטפסים הקבועים בתוספת הראשונה או בדומה להם ככל האפשר.
- (ב) שר המשפטים רשאי, בהקנות, לקבוע דרך הגשתן של חוות דעת, תעודת רופא או תעודת עובד הציבור ולהכביא שינויים בטפסיהן.
25. (א) חוות דעת, תעודת רופא ותעודת עובד הציבור שהוגשו כראיה לבית המשפט – דינן כדין עדות כשבוועה לענין סעיף 117 לפקודת החוק הפלילי, 1936.
- (ב) לצורך סעיף זה, דין חוות דעת ותעודת רופא שנעשו מחוץ לישראל כדין חוות דעת ותעודת רופא שנעשו בישראל.
- (ג) כל חוות דעת וכל תעודת רופא יכילו הצהרת המומחה או הרופא כי הוראות סעיף זה ידועות לו.
26. (א) הוראות סימן זה אינן גורעות מכוחו של בית המשפט לצוות כי מומחה או רופא או עובד הציבור יחקרו בבית המשפט, ובית המשפט ייעתר לבקשתו של בעל דין לצוות על כך.
- (ב) נתברר לבית המשפט שבקשתו של בעל דין לחקור מומחה או רופא או עובד הציבור בבית המשפט באה לשם קנטור או מתוך קלות דעת, רשאי הוא להטיל על המבקש את הוצאות החקירה.
27. אין בהוראות סימן זה לענין עדות של עובדי הציבור –
- (1) כדי לגרוע מהוראות כל חוק אחר בדבר הוכחת עובדה על ידי תעודה של עובד הציבור;
- (2) כדי לגרוע מכל דין שלפיו רשאי או חייב עובד הציבור לסרב להעיד או לסרב למסור תעודה;
- (3) כדי לגרוע מכל דין הפוסל עדות או המסייג קבלתו; כראיה.

חוק דעת מומחה ותעודת רופא

חוקת חתימה

חוקת דעת ותעודת רופא שנעשו מחוץ לישראל

תעודת עובד הציבור

טפסים ותקנות

דין תעודות לפי סימן זה כדין עדות בשבוועה

חקירה בעל-פה

שמירת זכויות וסמכויות

28. לענין סימן זה, "עובד הציבור" -

הגדרה

- (1) עובד המדינה, לרבות שופט, דיין בבית דין דתי, חבר הממשלה ומבקר המדינה;
- (2) עובד ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית לארץ-ישראל;
- (3) עובד או נושא תפקיד של גוף ציבורי אחר שקבע שר המשפטים באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

סימן ד': תעודות ציבוריות ונכריות

29. בסימן זה -

הגדרה

"נציג דיפלומטי" - שגריר, ציר, ממונה על שגרירות או צירות, יועץ של שגרירות או צירות, מזכיר ראשון, מזכיר שני או מזכיר שלישי של שגרירות או צירות, המשמשים בתפקידם במדינת חוץ;

"נציג קונסולרי" - קונסול כללי, קונסול, סגן קונסול, קונסול כללי בסעל או סוכן קונסולרי, המשמשים בתפקידם במקום שמחוץ לישראל;

"תעודה ציבורית" - תעודה של אחד הגופים המנויים להלן שהיא מעשה הקיקה, שיפוט או ביצוע, או רשומה של מעשה כאמור, או שהיא חלק מן הרשומות הרשמיות של אחד הגופים המנויים להלן, ובכלל זה תעודה המוחזקת כרשומה, בין שנעשתה בדרך רשמית ובין בדרך אחרת; ואלה הגופים:

- (1) מדינת ישראל או הרשות הריבונית של שטח ארץ שמחוץ לישראל;
- (2) משרד הממשלה, רשות מקומית, בית משפט, בית דין, גוף אחר בעל סמכות שיפוטית או מעין שיפוטית, או כל גוף רשמי אחר של ישראל או של שטח ארץ שמחוץ לישראל (להלן - מוסדות);
- (3) עובד המדינה, עובד רשות ריבונית של שטח ארץ שמחוץ לישראל או עובד מוסד (להלן - פקיד);

"מדפיס רשמי" -

- (1) לגבי ישראל - המדפיס הממשלתי או מי שהוכח כי הוא מורשה רשמית להדפיס את התעודה הגדונה או תעודות מן הסוג הנדון;
- (2) לגבי שטח ארץ שמחוץ לישראל - כל מדפיס שהוכח כי הוא המדפיס בשביל הממשלה או הרשות הריבונית של אותו שטח ארץ או מורשה כאמור בפסקה (1).

30. יפוי-כוח או כל מסמך אחר שבכתב שנערכו או שהוצאו במקום שמחוץ לשטח שחל עליו משפט מדינת ישראל, מותר, בכל משפט או לענין אזרחיים, ובכפוף לכל סייג מוצדק, להוכיחם באישורם של הצדדים שהוציאו, או בהצהרה שבכתב של אחד מעדי האימות, שנמסרו כנחזה בפני אחד מאלה:

- (1) נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי, וקוימו בכתב תחום בידו ובחותמתו על גבי המסמך או בנספח אליו;
- (2) נוטריון ציבורי, וקוימו בכתב תחום בידו ובחותמתו הנוטריונית ואומתו בכתב בידי נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי ובחותמתו הרשמית על גבי המסמך או בנספח אליו.

31. תעודה הנחזית מקויימת כאמור בסעיף 30, יראה כאילו הוכחה כראוי, ואין צורך להוכיח את חתימתו או חותמתו או מעמדו הרשמי של האדם הנחזה להיות מקיים האישור או ההצהרה.

אין צורך להוכיח מעמדו של המקיים

32. תעודה ציבורית ניתן להוכיח בהגשת אחת מאלה, בלי לפגוע בדרכי הוכחה אחרים:

הוכחת תעודות ציבוריות

- (1) המקור;
- (2) העתקו הכדוק;
- (3) העתקו שהודפס על ידי המדפיס הרשמי;
- (4) העתקו המאושר בחותמו הרשמי או בחתימתו של הפקיד שבידו משמורתו הרשמית;
- (5) העתקו המאושר בחותמו הרשמי של המוסד שבידו משמורתו הרשמית;
- (6) העתקו המאושר בחותמו או בחתימתו של שר או של נושא משרה אחר בדרג שווה-ערך, או של פקיד בדרג ובמשרה המניחים את דעתו של בית המשפט לגבי מהימנותו של האישור;
- (7) העתקו המאושר בחותמו הרשמי של מוסד, אם מהימנותו של האישור מניחה דעתו של בית המשפט, בהתחשב עם טיבם של התעודה ושל המוסד שאישר אותה.

33. (א) תעודת אישור של נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי בשטח ארץ פלוגי, תהא ראייה מספקת לכל אחת מהעובדות האלה:

תעודת אישור של נציג ישראלי

- (1) כי תעודה ציבורית פלוגית הודפסה בידי המדפיס הרשמי של אותו שטח ארץ;
- (2) כי חותם או חתימה פלוגית הם חותמו וחתימתו הרשמיים של הפקיד הנחזה כבעל החותם או החתימה;
- (3) כי חותם פלוגי הוא חותמו הרשמי של המוסד הנחזה כבעל החותם.

(ב) תעודת אישור של נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי, כי לפי מיטב ידיעתו ואמונתו תעודה ציבורית פלוגית נמצאת במשמורתו הרשמית של פקיד פלוגי או של מוסד פלוגי, תהא ראייה מספקת לדבר.

34. חוקה היא, כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר, כי -

חוקת על תעודות ציבוריות

- (1) תעודה ציבורית, "רשומות" וכל פרטום רשמי אחר הנחזים כמודפסים בידי מדפיס רשמי - הם אמנם מודפסים למעשה כאמור;
- (2) תעודה ציבורית, שפקיד מאשר, בכתב חתום בידו או בחותמו, שהיא נמצאת במשמורתו הרשמית - היא אמנם במשמורתו למעשה;
- (3) תעודה ציבורית, שמוסד מאשר, בכתב חתום בחותמו, שהיא נמצאת במשמורתו הרשמית - היא אמנם במשמורתו למעשה;
- (4) תעודה ציבורית, הנחזית שנערכה רשמית בידי אדם פלוגי ובנסיבות פלוגיות - היא אמנם נערכה כך;
- (5) חותמים וחתימות רשמיים שעל תעודה ציבורית או על העתק שלה, או על תעודות אישור לפי הוראות סימן זה - הם אמיתיים וכל תיאורי המשרות של החתומים על התעודות או תעודות האישור הם מדויקים.

סימן ה': רשומות בנקאיות

35. בסימן זה -

"בנק" - כמשמעותו בפקודת הבנקאות, 1941;

"ספר בנקאי" - פנקס ראשי, יומן, פנקס הקופה, פנקס חשבונות, ושאר פנקסים המשמשים בעסקיו הרגילים של בנק;

"בית המשפט" - לרבות שופט;

"הליך משפטי" - הליך אזרחי או פלילי בבית משפט שאפשר להביא בו ראיות.

הגדרות

הוכחה רישום בספר בנקאי

36. ככפוף להוראות סימן זה, העתק של רישום בספר בנקאי יקובל בכל הליך משפטי כראיה לכאורה לאותו רישום ולכל דבר או עסקה או חשבון הרשומים בו.

הוכחה שהספר הוא של בנקאי ואימות העתק

37. העתק של רישום בספר בנקאי לא יקובל כראיה לפי סימן זה אלא אם הוכחו תחילה, בעל פה או בתצהיר, שתי אלה:

(1) שבשעת הרישום היה הספר אחד מספריו הרגילים של הבנק, שהרישום נעשה במהלך העסקים הנהוג והרגיל ושהספר הוא במשמורתו או בפיקוחו של הבנק; הוכחה זו אפשר שתניתן מאת פקיד הבנק;

(2) שההעתק נבדק לפי הרישום המקורי ונמצא נכון; הוכחה זו תניתן מאת אדם שבדק את ההעתק על-פי הרישום המקורי.

מתי אין כופים הגשת ספר בנקאי

38. בהליך משפטי שהבנק אינו בעל דין בו אין כופים בנקאי או פקיד בנק להגיש ספר בנקאי שתכנו ניתן להוכחה לפי סימן זה, או להתייבב בתור עד כדי להוכיח דברים, עסקאות או חשבונות הרשומים בספר, אלא לפי צו בית המשפט שניתן מטעם מיוחד.

רשות לעיין בספר בנקאי ולהעתיק ממנו

39. (א) בית המשפט רשאי, על פי בקשת בעל דין בהליך משפטי, לצוות שהמבקש יהא רשאי, לצורך אותו הליך, לבדוק ולהעתיק כל רישום שבספר בנקאי.

(ב) צו לפי סעיף זה אפשר שיינתן בלי להזמין את הבנק או כל בעל דין אחר או לאחר שהוזמנו, והצו יומצא לבנק שלושה ימים תמימים לפני הזמן שבו יש לקיים את הצו, זולת אם הורה בית המשפט הוראה אחרת.

סימן ו': העתק צילומי

הגדרה

40. "העתק צילומי", לענין סימן זה - העתק ממקור המתקבל בתהליכי צילום, או בשיטה אחרת שנקבעה בתקנות, ושעל פיהם מתקבל העתק משהמר ומדוייק של המקור, בין בגדלו המקורי ובין בגודל שונה.

העתק צילומי כראיה

41. העתק צילומי של מסמך, מסוג מסמכים שנקבע לענין זה בתקנות, אשר מצורף אליו אישור שההעתק נעשה מן המקור באופן ובתנאים שנקבעו לאותו סוג מסמכים בתקנות, ישמש ראיה לכאורה בהליך משפטי -

(1) בכל מקרה שלפי הדין מותר להוכיח תכנו של מסמך בהעתק;

(2) אם המקור בוער על פי תקנות ובתנאים שנקבעו בהן, ומצורף להעתק אישור על כך כפי שנקבע בתקנות לאותו סוג מסמכים.

42. אין בהוראות סעיף 41 כדי לגרוע מכל דין אחר בדבר כשרותו לראיה של העתק צילומי שנעשה לא לפי הוראות הסעיף האמור, אלא להוסיף עליו.

שמירת דינים

סימן ז': תעודה נושנה

43. הוגשה תעודה שהיא כנחזה או כמוכח, בת עשרים שנה לפחות והוצאה מתוך משמורת הנראית כשרה בעיני בית המשפט באותו מקרה, רשאי הוא להעמידה על חזקתה שהחתימה עליה וכל חלק בה הנחזים שנעשו בכתב ידו של פלוני נעשו בכתב ידו, ולגבי עשייתה או אימותה של התעודה – שנעשתה או שאומתה כהלכה בידי האדם הנחזה כמי שעשאה או אימתה.

תעודה נושנה

פרק ג': ראיות הסויות

44. (א) אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראיה אם ראש הממשלה או שר הבטחון הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בכטחון המדינה, או אם ראש הממשלה או שר החוץ הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע ביחסי החוץ של המדינה, אלא אם מצא שופט של בית המשפט העליון, על-פי עתירת בעל-דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה.

הסיון לטובת המדינה

(ב) הוגשה לבית המשפט תעודה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי בית המשפט, על פי בקשת בעל הדין המבקש גילוי הראיה, להפסיק את המשפט לתקופה שיקבע כדי לאפשר הגשת העתירה לגילוי הראיה, ואם ראה לנכון – גם עד להחלטה בעתירה.

45. אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראיה אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בענין ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדין בדבר, על-פי עתירת בעל דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה.

הסיון לטובת הציבור

46. (א) הדיון בעתירה לגילוי ראיה לפי סעיפים 44 או 45 יהיה בדלתיים סגורות; לשם החלטה בעתירה רשאי השופט של בית המשפט העליון או בית המשפט, לפי הענין, לדרוש שהראיה או תכנה יובאו לידיעתו, ורשאי הוא לקבל הסברים מהדיוען המשפטי לממשלה או מנציגו ומנציג המשרד הממשלתי הנוגע בדבר, אף בהעדר יתר בעלי הדין.

הדיון בעתירה לגילוי ראיה חסיה

(ב) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות סדרי דין לדיון בעתירה לפי סעיפים 44 ו-45 וסעיף זה.

47. (א) אין אדם חייב למסור ראיה אם יש בה הודיה בעובדה שהיא יסוד מיסודותיה של עבירה שהוא מראשם בה או עשוי להיות מראשם בה.

ראיות מפלילות

(ב) ביקש אדם להימנע ממסירת ראיה מחמת שהיא עשויה להפלילו כאמור בסעיף קטן (א) ובית המשפט דחה את הבקשה והראיה נמסרה, לא תוגש הראיה נגד אותו אדם

במשפט שבו הוא מואשם בשל העבירה שהעובדה המתגלית מן הראיה היא יסוד מיסודותיה, אלא אם הסכים לכך.

(ג) נאשם שבחר להעיד במשפטו כעד הסניגוריה, לא יחול עליו סעיף זה לגבי העבירה שהוא מואשם בה באותו משפט.

עדות עורך דין 48. (א) דברים ומסמכים שהחולפו בין עורך דין לבין לקוחו או לבין אדם אחר מטעם הלקוח ויש להם קשר עניני לשירות המקצועי שניתן על ידי עורך הדין ללקוח, אין עורך הדין חייב למסרם כראיה, אלא אם ויתר הלקוח על החסיון; והוא הדין בעובד של עורך דין אשר דברים ומסמכים שנמסרו לעורך הדין הגיעו אליו אגב עבודתו בשירות עורך הדין. (ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לאחר שחדל העד להיות עורך דין או עובד של עורך הדין.

עדות רופא 49. (א) רופא אינו חייב למסור ראיה על דבר הנוגע לאדם שנוקק לשירותו והדבר הגיע אליו תוך עבודתו כרופא והוא מן הדברים שלפי טיבם נמסרים לרופא בדרך כלל מתוך אמון שישמרם בסוד, אלא אם ויתר האדם על החסיון או שמצא בית המשפט כי הצורך לגלות את הראיה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה; והוא הדין באדם שאגב עבודתו בשירות הרופא או בשירותו של מוסד רפואי או בצוות המקצועי העובד עם הרופא, תוך טיפול בהולים, הגיע אליו דבר שנמסר לרופא.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לאחר שחדל העד להיות רופא או לעבוד כאמור בסיפה לסעיף קטן (א).

(ג) נטען חסיון לפי סעיף זה, יהיה הדיון בטענה בדלתיים סגורות; החליט בית המשפט לשמוע את העדות, רשאי הוא לשמעה בדלתיים סגורות.

עדות פסיכולוג 50. (א) פסיכולוג-מומחה כמשמעותו בצו שהוחקן לפי סעיף זה אינו חייב למסור ראיה על דבר הנוגע לאדם שנוקק לשירותו והדבר הגיע אליו תוך עבודתו כפסיכולוג והוא מן הדברים שלפי טיבם נמסרים לפסיכולוג בדרך כלל מתוך אמון שישמרם בסוד, אלא אם ויתר האדם על החסיון או שמצא בית המשפט כי הצורך לגלות את הראיה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לאחר שחדל העד להיות פסיכולוג-מומחה.

(ג) נטען חסיון לפי סעיף זה, יהיה הדיון בטענה בדלתיים סגורות; החליט בית המשפט לשמוע את העדות, רשאי הוא לשמעה בדלתיים סגורות.

(ד) שר הבריאות יתקין, בהסכמת שר המשפטים, צו שיגדיר מיהו פסיכולוג-מומחה לענין סעיף זה.

עדות כהן דת 51. כהן דת אינו חייב למסור עדות על דבר שנאמר לו בידו ואשר גילויו אסור עליו לפי דיני דתו.

תחילה 52. הוראות פרק זה יחולו הן על מסירת ראיות בפני בית משפט ובית דין והן על מסירתן בפני רשות, גוף או אדם המוסמכים על פי הדין לגבות ראיות; ובמקום שמדובר בפרק זה ב"בית משפט" – גם בית דין, גוף או אדם כאמור במשמע.

פרק ד': משקלן של ראיות

<p>53. ערכה של עדות שבעל-פה ומהימנותם של עדים הם ענין של בית המשפט להחליט בו על פי התנהגותם של העדים, נסיבות הענין ואותות האמת המתגלים במשך המשפט.</p>	<p>משקלה של עדות</p>
<p>54. פסק בית משפט במשפט אזרחי כאחד המקרים שלהלן על פי עדות יחידה שאין לה סיוע, והעדויות אינה הודיית בעל דין, יפרט בהחלטתו מה זניע אותו להסתפק בעדות זו; ואלה המקרים:</p>	<p>הכרעה על פי עדות יחידה במשפט אזרחי</p>
<p>(1) העדות היא של קטין למטה מגיל 14; (2) העדות היא של בעל דין או של בן-זוגו, ילדו, הורו, אחיו או אחותו של בעל דין; (3) העדות היא של אדם המעונין בתוצאות המשפט לטובת בעל הדין שקרא אותו להעיד; (4) התובענה היא נגד עובד, קטין, חולה נפש או נעדר; (5) נסיבות אחרות שבהן דרוש, לדעת בית המשפט, פירוט כאמור,</p>	
<p>55. לא יורשע נאשם על סמך עדותו של קטין שנתקבלה שלא בשבועה אלא אם יש לה סיוע.</p>	<p>עדות קטין שלא בשבועה</p>
<p>56. ראיה שאינה קבילה במשפט פלילי ונתקבלה בטעות או בהיסת הדעת, לא תשמש הוכחה לאשמה ואין לבסס עליה שום פסק-דין; אף על פי כן, העובדה שבית המשפט שמע את הראיה לא תפסול את פסק-הדין, אלא אם סבור בית המשפט שתנאשם לא היה מורשע אילולא נמסרה אותה ראיה או שאין ראיה מספקת אחרת זולתה לתמוך בה את ההרשעה.</p>	<p>ראיה שנתקבלה שלא כדין</p>
<p>57. סתירות בעדותם של עדים אין בהן, כשלעצמן, כדי למנוע את בית המשפט מקביעת עובדות שלגביהן חלו הסתירות.</p>	<p>ראיות סותרות</p>

פרק ה': שונות

<p>58. שר המשפטים רשאי לקבוע, בתקנות, את שיעור השכר שיגבה עורך דין בעד שירותיו לפי סעיף 15 ואת האגרות שיש לשלם בעד אישור לפי סעיף 15 שלא על-ידי עורך דין.</p>	<p>אגרות</p>
<p>59. (א) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות לענין פקודה זו. (ב) תקנות לענין סעיף 19 יהיו מחייבות במידת האפשר לפי הנסיבות; התקנות שבתוספת השניה יעמדו בתקפן במידה שלא שוננו, או כל עוד לא בוטלו, בתקנות שהתקין השר לפי סעיף זה.</p>	<p>תקנות</p>
<p>60. הוראות פקודה זו יחולו כהליכים לפני כל בית משפט כמשמעותו בהוק בתי המשפט, תשי"ז-1957, הוא כשאין הוראה אחרת לענין זה.</p>	<p>חחולה</p>

תוספת ראשונה

(סעיף 24)

טופס חוות דעת

בית המשפט

בענין שבין

חוות דעת של מומחה

שם המומחה

מענו ומקום עבודתו

אני החתום מטה נתבקשתי על ידי לחוות דעתי המקצועית בשאלה המפורטת להלן שנתעוררה בבית המשפט בענין הנדון. אני נותן חוות דעתי זו במקום עדות בבית המשפט ואני מזהיר בזאת כי ידוע לי היטב, שלענין הוראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה בבית המשפט, דין חוות דעתי זו כשהיא התומה על ידי כדין עדות בשבועה שנחתה בבית המשפט.

ואלה פרטי השכלתי

ואלה פרטי נסיוני

וזאת חוות דעתי

חתימה

תאריך

טופס תעודת רופא

בבית המשפט

בענין שבין

תעודת רופא

שם הרופא

מענו ומקום עבודתו

מספר רישונו

אני החתום מטה מעיד ומאשר בזאת כי ביום בדקתי את פלוני ומצאתי בו את הממצאים הבאים: תעודה זו ניתנת על ידי לשם הגשתה כראיה לבית המשפט, והריני מזהיר בזאת כי ידוע לי היטב, שלענין הוראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה בבית המשפט, דין תעודה זו כשהיא התומה על ידי כדין עדות בשבועה שנחתה בבית המשפט.

חתימה

תאריך

טופס תעודת עובד הציבור

בבית המשפט
בענין שבין ובין

תעודת עובד הציבור

שם עובד הציבור
מענו
שם היחידה שבה הוא עובד
מקום עבודתו
תיאור משרתו
אני החתום מטה מעיד ומאשר בזה לאמור:

תעודה זו ניתנת על ידי לשם הגשתה כראיה לבית המשפט, והריני מצהיר בזה כי ידוע לי היטב, שלענין הוראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה בבית המשפט, דין תעודה זו כשהיא חתומה על ידי כדין עדות בשבועה שנתתי בבית המשפט.

תאריך חתימה

תוספת שניה

(טעיף 59 (ב))

תקנות

1. בתקנות אלה -	הגדרות
"משביע" - רשם או שופט בית משפט שלום המשביע אדם או מקבל ממנו תצהיר;	
"תצהיר" - לרבות תעודה או מסמך שעליהם בא תצהיר.	
2. בתצהיר יפורשו שמו המלא של המצהיר, עסקו או מקצועו ומענו.	שמו ומענו של המצהיר
3. תצהיר יכול שיהא ערוך בגוף מדבר או בגוף נסתר, ומותר לחלקו לשם הנותות לטעופים מסומנים במספרים סידוריים.	צורתו של תצהיר
4. כל ביני-שיטין, שינוי, מחק או טשטוש, שהלו בתצהיר לפני שנשבעו עליו, טעונים קיום בידי המשביע, בהתימת שמו, או ראשי תיבות של שמו, בשוליים שלצדם.	תיקונים צריכים קיום
5. אם התצהיר אינו ניתן לקריאה או קשה לקריאה, או שלדעת הנדרש להשביע הוא כתוב באופן המקל על שינוי-מרמה, רשאי הוא לסרב להשביע ורשאי לבקש שהתצהיר ייכתב שנית.	תצהיר שאינו ניתן לקריאה

6. המצהיר יחתום על התצהיר במעמד השבועה, ואם אינו יכול לכתוב, יטבע בו סימנו במעמד המשביע.

7. בסמוך לסופו של תצהיר ולשולי הנייר תבוא מודעת ההשבעה, כתובה בלי ביני-שיטין, שינוי, מחק או טשטוש וחתומה בידי המשביע; במודעה יפורשו —

(1) שמותיהם של המצהיר והמשביע;

(2) תאריך ההשבעה ומקומה;

(3) שהשבועה על התצהיר ניתנה בפני המשביע;

(4) אם המצהיר הוא עיוור או אינו יודע קרוא וכתוב — שאמנם כן הוא

ושהתצהיר נקרא באזניו במעמד המשביע ונראה שהמצהיר הבין את תכנו, ואם

טבע המצהיר את סימנו במקום חתימה — שאמנם כך עשה במעמד המשביע;

(5) פרטים נחוצים אחרים.

8. נצטרפו מצהירים אחדים לשבועה על תצהיר אחד, ייכתבו במודעת ההשבעה שמות כולם ויפורש שכל אחד מהם נשבע על אמינות העניינים שאמר בתצהיר.

9. המשביע לא ירשה שינוי בתצהיר בלי שיושב עליו שנית, ואם כבר הוספה על התצהיר מודעת ההשבעה, יוסיף עליו מודעה חדשה שיצויין בה השינוי; הוא גם רשאי שלא להרשות שבועה חדשה, אלא לדרוש שהתצהיר ישוב וייכתב מחדש.

10. המוסר תצהיר בשבועה ינקוט לשון כרוח זו:

“אני נשבע כאלוהים, כי זה שמי וזו חתימתי (או: סימני) (והנשבע יצביע על חתימתו או על סימנו), וכי האמור בתצהירי זה (או במסמך אחר, לפי הענין) הוא נכון.”

המוסר תצהיר בהן צדק ינקוט לשון כרוח זו:

“אני מצהיר בהן צדק כי זה שמי וזו חתימתי (או: סימני) (והמצהיר יצביע על חתימתו או על סימנו), וכי האמור בתצהירי זה הוא נכון.”

ואם היה התצהיר בהצהרה שלא בשבועה ושלא בהן צדק יוסיף מלים אלה:

“אני מוסר הצהרה זו מתוך אמונה בלב שלם שהיא נכונה.”

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים

לוח השוואה

הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
			פקודת העדות :
30	18 (1)	השם	1
29	18 (2)	60	2
31	19	2	3 רישה
29	20	3	3 תנאי רישה
33	21	4	3 תנאי סיפה
34	22	6	4 רישה
32	23	8	4 סיפה
40	א23	5	5
41	ב23	44	א5 (א), (ב)
42	ג23	45	א5 (ג)
43	24	46	א5 (ד), (ה)
20	25	47	ב5
25	26	48	ג5
24	27	49	ד5
21	28	50	ה5
22	29	51	ו5
26	30	52	ז5
28	31	54	ח6
23	32	55	ט6
(א)25	33	9	י7
24	34	10	יא8
27	35	12	יב9
26	36	11	יגא
15	37	56	יד10
16	38	57	יט11
17	39	53	כ12
58	40	1	כג13
(א)59	41	7	כד14
תוספת ראשונה	תוספת	35	כה14
		36	כו14
	פקודת השבועות, 1936 :	(1)37	כז14
השם	1	(2)37	כח14
18	2	38	כט14
19	3	39	ל14
(ב)59	4	13	מ15
תוספת שנייה	תוספת	14	נ16